

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula

Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Pályaválasztás.

Szeretnek most a lelkéhez férközni minden magyar szülőnek és szeretnek behatolni a gondolkozásába minden magyar fiúnak, aki a jövő életpályájának megválasztása felett tőpreng. Szeretném, ha mindnyájau megértenék a viszonyokat, a kor szellemét, a jövő fejlődés intő utmutatását és ez vezetné őket ebben a nagy elhatározásban.

Mert nemcsak az egyesek jövő sorsa, nemcsak egyik vagy másik fiatal ember boldogulása vagy szerencsétlensége függ attól, hogy a mostani években milyen életpályát választ magának a jövő magyar nemzedék, hanem ettől függ Magyarország fejlődése, boldogulása, függetlensége.

Magyarország egész jövődjéje, fennmaradása, felvirágzása attól függ, hogy tudnak-e ipart teremteni s a magyar nép egy részét, különösen a magyar középosztályt át tudják-e terelni ipari és kereskedelmi foglalkozásra.

Ipart fejleszteni minden lehetséges módon igyekeznek a mai kormányzat. De az iparhoz emberek is kellene, munkások és vezetők. Már most két út áll előttünk. Az egyik az, hogy a szükséges munkaerőt idegenből hozzuk be, s igyekezzünk azután azt asszimilálni, a magyarságra felszívni, beolvasztani. A másik az, hogy buzdítással, agitációval, s ha kell, némi szelid nyomással is igyekezzünk a magunk nemzetét rászoktatni, rávezetni az iparra és kereskedelemre. Időnk nincs válogatni az eszközökben. Mind a két módot alkalmaznunk kell. De minden igyekezetünkkel azon kell lennünk, hogy inkább a második mód érvényesüljön. Mert ha a munkaerőt is külföldről importáljuk, akkor lesz ugyan ipar itt Magyarországon, de az nem lesz magyar ipar, mert nem magyarok fogják üzni, s csak emberöltőkön át válhatik magyarrá. És sokkal könnyebb és gyorsabb dolog magyar embereknek megtanulni az iparüzést, mint idegen iparüző embereket nyelvben, érzésben magyarokká tenni.

Igazán magyar ipart csak úgy fejleszthetünk, ha magyarok mennek ipari pályára, magyarok nyitnak műhelyeket, magyarok vonulnak be a gyárakba s üzletekbe. Ezért létkérdése Magyarországnak az, hogy rá lehet-e téríteni a magyar fiatalságot az ipari és kereskedelmi pályákra.

Képviseleti közgyűlés.

Nagyenyed város képviselőtestülete f. hó 26-án nagy érdeklődés mellett közgyűlést tartott dr. Varró László polgármester elnöklése alatt. A gyűlés lefolyásáról a következőkben referálunk.

Bejelentetett, hogy a virilis képviselők jegyzékében változás történt, a mennyiben a ref. és ág. ev. egyesült egyházak felebbezés alap-

ján felvették s dr. Bocz József póttag lett. Az egyesült egyházak Weinrich Frigyes lelkész jelentették be képviselőjük gyanánt.

Az idegen nevű dülők magyarosítása végett kiküldött bizottság jelentése alapján elhatározta a közgyűlés, hogy a Hellós neve ezentúl Apaffi-hegy, a Gerepen Tinódi-hegy, a Herzsza Báthori-hegy, a Gálpritty Gál-hegy, a Grintyen Borvölgy legyen; a többi idegennevű határ rész nevének megváltoztatása végett a bizottság tovább is folytatni fogja működését.

Az 1907. évben anyakönyvi kivonati díjakban befolyt 112 korona Z. Szócs Istvánnak, az anyakönyvvezető irnoknak adatott.

Végh Sándor rendőrségi szolga munkaképesség miatt nyugalmaztatását kérte; a nyugdíj-választmány javaslata alapján részére 283 kor. állapított meg.

A vágóhid építése közben kitűnt, hogy a tetőszerkezetben és burkolatban a tervtől eltérő előnyös változások szükségére merült fel. Ennek a többlet-költsége 2000 korona. A közgyűlés a tanács erre vonatkozó előterjesztését elfogadta.

A herzsai legelő használhatósága érdekében a tanács előterjesztést tett a közgyűlésnek, hogy a kulturmérnöki hivatal által készített terv szerint vízgyűjtő medencére s ezen víznek agyag-csőveken a völgybe való levezetésére volna szükség, a mely munkálat költségei bő fedezetet találnának a legeltetési díjakban. A közgyűlés ezen itató elkészítésére felhatalmazást adott a tanácsnak.

A tanács bejelentette, hogy a vízvezeték előmunkálatai már annyira haladtak, hogy a földmívelési miniszter szakértője által megjelölt helyen nagy beton-kútát kell építeni, melyben heteken keresztül tartó szivattyúzás közben állandóan mérni fogják a víz mennyiségét és minőségét. Ha e két tekintetben a víz meg fog felelni, akkor ez a kút a városi vezeték vizét fogja szolgáltatni. Ezen kút költségei 5-6000 koronát fognak kitenni. A közgyűlés elhatározta, hogy ezen vízvezetékű főkút megépíttessék.

A tanács bejelentette, hogy az 1908. évi költségvetés jóváhagyása még nem történt meg, bár még február havában felterjesztett a vármegyére s azóta a törvényhatóság közgyűlést is tartott. A képviselet tagjai csodálkozva hallották ezt a bejelentést. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy ebből a mulasztásból a városra ezerekre menő kár hármlik, mert költségvetési hiány elenyésztetését czélzó intézkedések nem voltak végrehajthatók. Az is tudvalevő dolog, hogy eddig a törvényhatósági közgyűlés előtt 8 nappal beérkezett ügyek mind ellátást nyertek. Felmerült az az eszme, hogy törvény és szabályrendelet értelmében jóváhagyottnak vehető az a felterjesztés, melyre négy hónapon át válasz nem érkezett. A városi képviselet azonban jobbnak találta, hogy ezen

megfoghatatlan mulasztás által okozott nehéz helyzetben rendkívüli törvényhatósági közgyűlés sürgős tartása iránt tesz az alispánnak előterjesztést.

Az 1006-7. évi árvízszámadásokat jóváhagyta a közgyűlés s egyszersmind elhatározta, hogy ezen évek kamatfeleslege az elhagyott gyermekek gondozására fordíttassék.

A képviselet megalakította a bizottságait.

Közigazgatási és jogügyi bizottság tagjai: Folyovics Sándor elnök, dr. Jenei Elek jegyző, dr. Asztalos Kálmán, Balogh Ferencz, Bakó Károly, Fogarasi Albert, dr. Garda Kálmán, Katona Lajos, dr. Müller Jenő, dr. Müller Zoltán, Sándor Jenő, Szász József, dr. Varró László, Váro Ferencz, Zeyk Dániel, Z. Szócs Sándor, Jovian Jenő, Vincenti Lajos.

Számvevő bizottság tagjai: Bartha Zsigmond elnök, Z. Szócs Sándor jegyző, Bálint János, Benedek Samu, Dombrovsky Albert, Gáspár János, Orbán Venczel, Papp János, Székely Ödön, Szilágyi Farkas, Ungerpek Miklós, dr. Winkler Albert, Zajzon János, Horváth Pál, Rada György, Nagy Lajos, Lázár István, Tóbis Jenő.

Közigazgatási bizottság tagjai: dr. Szaniszló Albert elnök, Belházi Gyula jegyző, Barabás Károly, Bartha Zsigmond, Balla István, Borsos József, Bogovics Jakab, Dezső Zsigmond, Dezső Dénes, Dán József, Fonyó József, dr. Farnos Dezső, Fesztinger Dávid, Gábré Árpád, Gerendi Gusztáv, Incze István, Jakab Karoly, Király Béla, Kovács Mihály, Mezei Károly, Mátyás Lajos, Sándor Miklós, Sándor János, Szeidl József, Szöllösi Ferencz, Spangenberg Gyula, Telegdi István, dr. Winkler Albert, Winkler János, Richárd Mihály, Weinrich Frigyes, Gréf János.

Közegészségi bizottság. Választott tagok: Balla István, Bodrogi János, Dezső Zsigmond, Gáspár János, Nagy Lajos, Papp János, Sombori Sándor, Szász József, Z. Szócs Sándor. Hivatalból tagok a lelkesek, orvosok, gyógyszerészek, tanítók.

Dezső Zsigmond áll. erdőmester ajánlatot tett a városi tanácsnak, hogy a város kipu sztult herzsai szőlejét, mely mintegy 1500 négyszögöl terjedelmű, megvásárolja 492 koronáért. A képviselet elhatározta, hogy árverésen adja el; kikiáltási ár 1200 korona.

Balázs Gergely vm. árv. jegyző a telkéhez csatolt 150 négyszögöl utczarészlet árának megállapítását kérte. A tanács egy négyszögöl árában 12 koronát javasolt, amely árat ugyanazon vidék másik utczarészletének ára fejében egy telektulajdonos önkényt felajánlott. Ennél a tárgynál, sajátos módon kemény, mondhatni szenvedélyes vita indult meg azon czélból, hogy a városi vagyon minél olcsóbban jusson a kérelmező birtokába. A képviselet többsége 5 kor. árat állapított meg négyszögölenként, mely ellen Papp János biz. tag felebbezést jelentett be.

Az igazságügyminiszter leiratot intézett a képviselőtestülethez, melyben a járásbíró-sági épület elhelyezése végett a ménlovas

istálló telkéért megajánl 15000 koronát s e mellett a közbiztonságában levő telkét; kiköti azonban, hogy a fegyintézetbe vezető utvonat, melyre a városnak úgy sem lesz szüksége, neki átengedessék. A közgyűlés a miniszter feltételeit elfogadta.

A Benda-telki átjáró megnyitását a belügyminiszter engedélyezvén a tanács a képviselő utasítását kérte a további teendőkre vonatkozólag. A képviselő, fedezet nem lévén, az átjáró megnyitását későbbre halasztotta.

Megállapított a legeltetési szabályrendelet; a fügedi erdők üzenterve elfogadott és érte elismerés határozatát Belházy Gyula városi főerdésznek; Z. Szócs Sándor 200 kor., Z. Szócs István 400 kor. jutalmat kapott beteg és szabadságot tisztviselők helyettesítéséért; a kolozsvári ref. egyház örhegyi szőlejeinek megvétele elhatározott; a felenyedi ref. egyháznak templomjavítás céljaira 100 kor. segély adatott; a f. é. közmunka költségvetése 2766 koronában, megfelelő igaz és tényérnapzámban megállapított; névszerinti szavazással elhatározott, hogy Sándor Jenő, Sas Albert és Sándor Albert tisztviselők más minőségben eltöltött szolgálati éveit nyugdíjba beszámítatnak; Bakó Károlynak a téglavetés engedélyeztetett; Lőrincz Károly és Sándor József a polgárok kötelékébe titkos szavazással felvették a gőzfürdői gépész és pénztáros fizetése havi 10 koronával, az éjjeli őrknek fizetése havi 6 koronával emeltetett; Belházy Gyulának a múlt évben élvezett 20% drágasági pótlék a folyó évre is engedélyeztetett; a Kozma-féle telken volt istálló és kas 357 kor. eladása Sombori Sándornak elhatározott; Telegdi László és Székelyhid Jánosdijnokok, Szilágyi Miklós és Cajtner András fogyasztási adókezelők fizetés-javítás iránti kérése nem teljesített.

Dr. Varró László polgármester kérését, melyben egészsége helyreállítása végett 3 havi szabadságot kért, teljesítette a közgyűlés. Nemkülönben Sass Albert pénztár-ellenőr kérését, a kinek egészszersmind 200 kor. segélyt is engedélyezett.

Dr. Farnos Dezső biz. tag. indítványára a közgyűlés meghívta a Muzeumok és Könyvtárak Orsz. Szövetségét, hogy az 1909. évi közgyűlést tartsák városunkban.

Nagyon élénk és — előre jelezhetjük — közállapotainkat szomorú színben feltűntető vita indult meg a tárgysorozat 31 pontja felett. A belügyminiszter elrendelte, hogy a közigazgatási tisztviselők, ha pénzügyintézetnél vagy ipari vállalatnál valamely állást akarnak betölteni, erre a törvényhatósági, illetve képviselői közgyűléstől kérjenek engedélyt. Világos a belügyminiszter intenciója. Azt akarta elérni, hogy a közigazgatási tisztviselő olyan mellékfoglalkozást ne gyakorolhasson, mely hivatala tekintélyével ellentétben áll, vagy hivatali állása és mellékfoglalkozása kötelességeit ellentétbe állítja, vagy idejét annyira igénybe veszi, hogy emiatt hivatalos kötelességeit pontosan nem teljesítheti. Dr. Varró polgármester a helybeli Kisegítő Takarékpénztár igazgatóságának tagja; s ezen mellékfoglalkozás engedélyezését kérte a közgyűléstől. Mikor mindenki tudja, hogy ilyen kitüntető bizalmi állást ország-szerre viselnek a városok polgármesterei és egyéb közigazgatási tisztviselők; mikor általánosan tudva van, hogy e mellékfoglalkozás hetenkint egy órát foglal el a polgármester idejéből, ezt is olyankor, mikor a hivatalos órái lejártak; mikor tudva van, hogy a két testület szabályrendeleteinél és a polgármester

jelleménél fogva teljesen ki van zárva a lehetősége, hogy érdeklentét vagy kötelességek összeütközése támadhatna e mellékfoglalkozásból: akkor sajnálatosnak és tendenciózusnak kell tekintenünk a támadást, mely ez alkalommal dr. Asztalos Kálmán és Fogarasi Albert b. tagok részéről a kérés ellen intéztetett. Ők a polgármestéri állás tekintélyét akarták féltetni a pénzügyintézet tagságtól, de másfelől ők ellenzik legjobban, hogy ezen s a többi tisztviselői állás tekintélye és függetlensége a fizetések rendezésével biztosítható. A kérés mellett felszólaltak Szilágyi Farkas, Papp János, dr. Müller Jenő biz. tagok. A képviselőtestület 21 szavazattal 19 ellenében nem adta meg polgármesterének az engedélyt arra, hogy a Kisegítő Takarékpénztárban ig. tagságot viselhesen. Dr. Winkler Albert v. főorvosnak, dr. Müller Zoltán v. ügyésznek és Sándor Jenő v. tanácsosnak megengedte, hogy ugyanezen intézetnél felügyelőbizottsági tagságot viselhesenek.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **László napja** alkalmából f. hó 27-diken nagy számban keresték fel és üdvözölték hivatalaiktól kívül jóbarátai és tisztelői dr. Varró László polgármestert és Urát y László fegyintézeti igazgatót. Az ég áldja meg hosszú és sikereiben gazdag élettel társadalmi életünk e két kiváló vezetőjét.

— **Doktorrá avatás.** Tóbis Ervin ügyvédjelöltet, újabb jogász generációnk tehetséges tagját f. hó 20-ikán avatták fel a kolozsvári tudomány egyetemén a jogtudományok tudorává. Gratulálunk.

— **Időjárás.** A Meteor e hó 21-ére esőt jósolt és jóslata valóban bevált. A legközelebbi csapadékot 28-ára helyezi kilátásba. Julius hó első felében szerinte a csapadékos jelleg lesz tulnyomó, 13-án szárazabb idő áll be, de 15 és 19-en ismét esőnk lesz. Általában július hűvös lesz, mit azonban enyhíteni fog azon körülmény, hogy nyarunk közepét képezi e hónap és hogy nagyobb napkitörések csökkenteni fogják a hideget.

— **Az Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Egyesület** 1908. évi június hó 28-án délután 5 órakor Gyulafehérvár sz. kir. város tanácstermében tartja rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár jelentés. 3. Felolvasás. 4. Muzeum- és könyvtári jelentés. 5. Pénztári jelentés. 6. A választmány kiegészítése. 7. A bizottságok kiegészítése. 8. Indítványok.

— **A Nagyeneydi Iparos Önképzőkör** daloskara kirándulási költségeinek fedezésére 1908. év július hó 5-dikén a sétatéren zártkörű műsoros táncmulatságot rendez. Műsor: 1. Árványhaj, Festetics gróftól. Éneklő a kör dalkara. 2. Vig monológ. Előadja Gilla Emma. a. 3. Ferfi kettős. Éneklők Gerendi Albert és Gazdag Géza. 4. Szaval Papp Jolánka. 5. Reményhez, Lavotta s Hoppétól. Éneklő a kör dalkara. 6. Káosz. Előadja Jakab István. 7. Kuplák. Éneklő ifj. Aczél Lajos. 8. Szózat. Egresi B. s Farkas Ödöntől. Éneklő a kör dalkara. A táncmulatság jövedelme a kör dalkarának a „Kolozsvári Dalkör“ 40 éves fennállása alkalmából rendezendő hangversenyén és az erdélyrészi dalos-szövetség

közgyűlésén való részvétele költségeinek fedezésére fordítatik. Belépőjegy ára személyenként 1 korona 20 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. — Délután 6 órától sétazene. A műsor 8 órakor kezdődik. — A dalkar a kolozsvári hangversenyén előadott énekszámait éneklő. Jegyek előre Földes Edé könyvkereskedésében kaphatók.

— **Cabaret.** Szász Ilona, Papp János, Rápolthy Mariska fővárosi művészek tegnap este cabaret előadást tartottak a „Két Hattyú“ éttermében.

— **A Kolozsvári Dalkör** ma ünnepli 40 éves fennállását. Ez alkalomból az erdélyrészi dalos-szövetség közgyűlést tart és az erdélyrészi dalárdák hangversenyeznek. Ezen az ünnepélyen a nagyenyedi iparos önképzőkör dalkara is résztvesz és az egyesített dalárdákkal együtt és külön is énekel. Dalosaink a tegnap délutáni vonatal utaztak Kolozsvárra.

— **Vizbefult gyermek.** Grünfeld Árpád 8 éves gyermek e hó 18-án több társával Drombárra ment fürdeni a Marosba. Alig hogy a vízbe ment, azonnal elkapta egy örvény, s mire felszínre került, már meghalt.

— **Műsoros estét** rendezett a vajasdi tűzkárosultak javára tegnap a zalatnai áll. polg. leányiskola.

— **A vajasdi tűzkárosultak** javára a gyulafehérvári mészárosok és hentesek f. é. július 2-án zeneestélylyel egybekötött nyári táncmulatságot rendeznek.

— **Titokzatos gyilkosság.** Zalatanán, vasárnap hajnalban meggyilkolták Bóthár Lujzát, az ottani postahivatal kiadónójét. Bóthár Lujza, a meggyilkolt nő egyedül lakott saját házában, mondhatni a város közepén, a postával szemben. Vasárnap hajnalban úgy fél 4 óra felé rémes sikoltozás és segélykiáltás hallatszott ki a lakásából. Az utca másik végén lakó Olt nevű nyugalmazott csendőrmester, aki már ébren volt, nyomban a ház felé sietett, honnan a segélykiáltást hallotta. Egyszerre csak a ház egy utcára néző ablaka feltárult s azon keresztül egy vértől borított női alak mászott keresztül az utcára s futva menekült az őrmester felé. Mintegy hét házzal futott odább, mikor hozzá ért az őrmester. — Megrabolt! Meggyilkolt! Ni ott fut a tolvaj! — sikoltott a hivatalnok és eszméletlenül rogyott össze. Olt abba az irányba nézett, amerre a szerencsétlen nő mutatott s tényleg látta, hogy a házból egy szürke ruhás, kis temető barna ember rohant ki és a szemközt fekvő kis erdőbe futott. Olt előbb az összeesett nő segítségére sietett, de ez pár pillanatnyi vívódás után kiszenvedett. A gyilkosságot különösen az teszi rejtélyessé, hogy a házból sehol semmi nyoma nincs az erőszakos behatolás vagy betörésnek. S a kulcs is a szoba zárjában belül volt. A folyosón azonban a véres harcra bizonyítványok maradtak. Valósággal vérrel volt áztatva minden. Ez érthető is, mert a szerencsétlen nőt hét késszurás érte s ezek közül az egyik, a nyakán lévő ütőeret vágta keresztül. Egy verzió szerint a szörnyű véget ért nő holmija között akadtak oly levelekre, melyekből szerelmi drámát sejtene. A szerencsétlen véget ért áldozat temetése kedden délután ment végbe az egész város lakosságának igaz részvétele mellett. A vizsgálat folyik.

— **Érettségi vizsgálatok.** A gyulafehérvári róm. kath. főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok e hó 16, 17, 19. és 20-án voltak Szamosy János okl. egyetemi tanár

és Tamási Áron kanonok elnöklété alatt. Az eredmény meglepő jó volt, amennyiben 6 jeles érett lett, u. m.: Tallos János, Feketics József, Glück Andor, Koller Győző, Szporni Károly és Varga. 15 jól és 9 elégségesen érett.

— **A tanítók nyelvismerete.** Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter az állami tanító- és tanítóképzők gyakorló iskolái számára körrendeletet adott ki, melyben arról intézkedik, hogy egyes állami tanító- és tanítónőképzőkben a magyar nyelv mellett milyen más hazai nyelvet kell a növendékeknek megtanulniok. A rendelet arra hivatkozik, hogy a közoktatásügyi kormány gyakran kerül oly helyzetbe, hogy egyes népiskolákhoz olyan tanítókat kénytelen kinevezni, a kik a község lakosságának s így a gyermekeknek a nyelvét nem értik. A miniszter most arról kíván gondoskodni, hogy egyfelől azok a növendékek, a kik a magyar nyelv mellett valamely más hazai nyelvet anyanyelvi készséggel beszélnek, az e nyelvű tanításra való képesítést is megszerezzék, másfelől a csak magyarul tudó növendékek valamely más hazai nyelvben a legszükségesebb ismereteket és beszédbeli készségeket elsajátíthassák. Elrendeli tehát a miniszter, hogy az 1908—1909. évtől kezdve mindegyik állami képzőintézetben rendeztessék be ilyen tanfolyam, azoknak a képzőintézeteknek a példájára, a melyekben ily tanfolyamok évek óta működnek.

— **Kirabolt utas.** E napokban a székeklykocsárd—marosújvári vonat egyik másodosztályú fülkéjébe két utas szállt föl. Az utasok csakhamar barátságos beszélgetésbe merültek, miközben az egyik utas a másikat cigarettával kínálta meg. Ez elfogadta a cigarettát, rágyújtott, alig tett azonban néhány szippantást, bágyadtság vett erőt rajta és feje nagy álmosan lehanyatlott a kartámlányra. A vonat beérkezése után ébredt csak föl kábultságából. Egyéb baja nem volt, csak 800 koronát tartalmazó pénztárczája hiányzott.

— **Az iskolai vizsgálatok.** A tanév végén divatos dolog írni a vizsgálatokról. Minden lap megteszi, hát mi sem akarunk elmaradni az áramlattól. A kinek fia vagy atyjafia elégtelen érdemjegyet kap, az nagy hangon elítél minden vizsgálatot. A dolog komolyabbik oldala az, hogy ha a tanár hivatását úgy fogja fel és teljesíti, hogy az nem a lecke-adásban és kikérdezésben, hanem a tanításban és nevelésben áll, akkor a tanulók legnagyobb része minden aggodalom nélkül tekinthet a vizsga elé. Lelkiismeretes tanár tanítványai rendesen tudják azt a tárgyat, melylyel egy éven át foglalkoztak. Egy ilyen osztályra jóformán ünnepszamba megy a vizsga, mert egy évi szorgalmukról számolhatnak be a hallgatóság előtt. Ha egy egész osztály gyengének bizonyul a vizsgára, ott nem a tanulóknak van a hiba, hanem a tanítóban. De van a vizsgának néha tréfás oldala is. Hallottunk olyan esetet, mikor egy előkelő úrnak a fia a délelőtti vizsgán négy tárgyból szekundát fogott, délutánra már a négyből három kivakaródott. Bizonyosan nagy volt a hőség s gyorsan érett a gazdag ember vetése. Szegény ember fia örülhet, hogy egy esztendei megfeszített munkával kijavíthat három szekundát. Egy más esetet is hallottunk. Egyszer volt egy háztulajdonos, a ki a házát bérbe adta kialakított bérért a fia tanárának. A fiu jó vizsgát tett, a házbér azonban nem fizetődött ki sohasem. Persze hát! könnyebb is egy calculussal, mint néhány száz koronával elszámolni.

— **Tolvaj színész.** Gyulafehérváron e hó 14-én vasárnap reggel egy vándorszínész Egresi Béla, beállított a tanáchoz kérégetni. Az anyakönyvvezetői hivatalban éppen esküvőre készültek s a vakok részére gyűjteni szokott perselyt kitétték. Nem lévén benne senki a szobában, a színész feltörte a perselyt és mintegy 27 korona és néhány fillért magához vette, de szerencsétlenül járt, mert mikor el akart osonni, Kőrösi László helyettes anyakönyvvezető nyakon csipte és átadta a rendőrségnek. A rendőrség azonnal letartóztatta és felkísérte a kir. ügyészséghez.

— **Műgyetemi atletikai és Football club.** (Budapest, VIII. Műgyetem.) Bizonyára vannak a most érettségizett ifjak között olyanok, akik tanulmányaikat a fővárosi főiskolákon, speciell a műgyetemen óhajtják folytatni. A főiskolai sport szövetség és a műgyetem AFC. megbízásából Holitz Gábor művezető felhívja ezen ifjak figyelmét arra, hogy a Műgyetemi Athletikai és Football Club kebelében az összes testgyakorlati ágakban (athletika, torna,

football, uszás, vivás lawn-tennis, cselba lövés, ping-pong stb.) teljesen szakszerű kiképzést nyerhetnek 5 korona egész évi tagdíj mellett. Tehát oly olcsón, mint sehol a világon.

— **Hirdetmény** A m. kir. kolozsvári VI. honvéd kerület hadbiztossága a Nagyenyeden elhelyezett honvéd-csapat termény- és anyagszükségletének biztosítására árlejtést hirdet. A feltételek a helybeli honvédlaktanya irodájában megtekinthetők.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapestten, VIII. Főherceg Sándor utca 30 szám alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott szobákat lehet bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigoruan családi otthon. 1—

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

ELŐPATAK
GYÓGYFÜRDŐ

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépbajoknál, köszvény és csuszánál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötte a megfelelő és itt feltehető kisegítő gyógyszerközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézetű kezelés, masszázs, svéd-torna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idejny: május 15-től szeptember 15-ig.
Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az első- és utóidejny (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak felelő fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, háznál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság. 83 3-6

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

Szabadalmazott KULCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

40 16-50

A NAGYSZEBENI
ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzőkölesönököt, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.

a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.

b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.

B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.

a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.

b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.

C. 5 3/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.

a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.

b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.

c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.

D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.

a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.

b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.

c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.

d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Valamennyi kölcsön — az egyszerűságonkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetett ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területéről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Emeleten 3 szoba, kamra, üvegezett veranda, fedett tornác, alól 1 szoba, konyha, kamra, pincze — továbbá padlás és füstölő kamrából álló, fűszin, 3 méhszin (48+48+12 családra) és sertésállal ellátott, legnemesebb fajú s nagyobbrészt már termő gyümölcs-fákkal, részben csemegeszőlővel beültetett, Nagyenyed

legégszűsebb és legszebb kilátásu

helyén a sétater végén fekvő, télen nyáron egyformán lakható

Villa eladó

6000 frt alku nélküli árért, melynek **csak fele fizetendő most**, a maradék 5% kamattal évente 500 frttal törleszhető. Egészet készpénzben fizetőnek előny adatik.

1181—1908. szám.

közig.

Pályázati hirdetmény.

Nagyenyed város közönsége által ujonnan emelt közbiztonsági egy **vágóhídi felügyelő** és egy vágóhídi **szolgái állásra** pályázatot hirdetnek.

Javadalmazás:

A vágóhídi felügyelő fizetése évi 600 kor. azaz Hatszáz korona s természetbeni lakás. A vágóhídi szolga fizetése évi 440 kor. azaz Négyszáznegyven korona, lakbér-illetmény nélkül.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérésüket hozzám **folyó évi július hó 5-éig** annál inkább terjesszék be, mert a késve érkezett kérvényeket nem veszem figyelembe.

Nagyenyed város polgármesterétől.

Nagyenyed, 1908. évi június hó 20-án.

Dr. Varró László polgármester.

132 2—3

A legjobb és a legjobban értesült magyar ujság

az „EGYETÉRTÉS“

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hirlapja.

Előfizetési ára: egy óra 2-40 K.

Főszerkesztő:

Dr. Pap Zoltán.

Szépirodalmi főmunkatárs:

Eötvös Károly

Kérjen mutatószámot.

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

1908. jun. 15	Készpénzkészlet	33540	95	1908. jun. 15	Alaptőke	100000	—
	Butor és leltári számla	1562	37		Tartalékalap	22023	23
	Értékpapír számla	400	—		Fel nem vett osztalék	311	—
	Letétek	10700	—		Igazgatósági és tiszti biztosíték számla	30700	—
	Váltókölcsön számla	330987	56		Betét	153247	71
	Kötelezvény kölesön számla	84238	76		Visszszámított váltók	269056	52
	Jelzálog kölesön számla	125968	27		Kuthy Adorján óvadéka	12000	—
	7 adós folyószámlán	19292	59		Dr. Dénes Arthur „	10000	—
					Nyeresség 5 1/2 óról	10352	04
		606690	50			606690	50

Marosujvár, 1908. június 15-én.

Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság.

Kúthy, igazgató.

130 4—4

Himmel Gyula, főkönyvelő.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 szöveg közlésért

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan: **Garvens-szivattyut**
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb sóborszesz az
ERŐ SÓBORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS** vegyszert és kémiai laboratórium. **GYÖR, BAROSS-UT.**

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttek, ízük, szörpök, gomba-, hus- és fűszelék-konzervek, nemes borovicák, — legújabb minőségben szállít — előkelőbb fűszerek közvetítésével is
Felkai Konzervgyár, Barta József
Folka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS
ellamert legolcsóbb, legzolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások seipenra, bársonyra, fára, elefántsontra stb. Bross, függelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sűrűkőkre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTO GLÜCK
leginkább emésztőpor
Doboz 2 kor.
Postai széküveg: **FEHER GALAMB** gyógyszertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában.

Meglepető haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fergét a lakásban ép úgy, mint mindennemű hergét, vért és levérfertőt és egyéb kert- és vötevényben kártékony állatokat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védelem szennyeg és darázs ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítja a feltétlen eredményt.
Vesérképviselő Magyarországon részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY
szerencséseje paratlan!
Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis **BOGDÁNY S.**
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS RÉZPASZTÁJA
3 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollat-titkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Főosztály: **BERETVÁS TAMÁS** Gyógyszertár, Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PARIS SZÁLLODA
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 23. sz.
100 szoba 2-20 K-ól foljebb, tisztogatás- és villanyvilágításal együtt. Fürdő, melegvíz, kávéház, szalon. Villamos szállítás helyét az ország pályaudvarok és határok felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
homopátiái rendelő-intézet
Idült betegségekben szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szörmeáru előszagok és az egész világon ol vannak terjedve.
Első és legnagyobb molylár ellen védő részv.-tár.

Marosujvári Takarékpénztár r. t.

Aláírási felhívás.

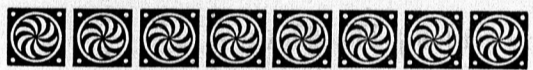
A marosujvári takarékpénztár évről évre növekvő üzleti forgalma következtében alaptőkéjét 100,000 koronáról 200,000 koronára emeli az 1908. év május hó 17-én tartott közgyűlés határozata alapján a következő feltételek mellett: A régi részvényesek jogosítvák minden 2 részvényök után 1 újat jegyezni 105 arfolyamon, új részvényesek 110 arfolyamon. Aláírási határidő 1908. július hó 1-je.

Az aláírási iv betérjesztésekor köteles aláírni a névértéken felüli felpénzt 5, illetőleg 10 koronát és a 100 korona névérték 10%-át, 10 koronát, október 1-én 20 koronát és december 1-én 20 koronát befizetni. Jogában áll azonban az aláíróknak előbb is többet, sőt az egész névértéket is befizetni. A befizetett részletek után 1908. évre 5% betétkamat fizetnek naptól napig számítva. 1909. év január hó 1-től kezdve pedig a régi részvényekkel egyenlő osztalék a befizetett névérték után számítva.

999 — 12

Az igazgatóság.

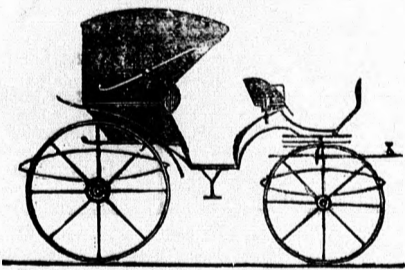
Jegyzet. Aki a zárás határidő alatt be nem fizeti a részvények árát — elveszti a felpénzt és időközben befizetett összegét. Mindkettő a tartalékalapot gyar.ítja.



Polanek János

kocsifényező és kárpitos
NAGYENYED.

Tövis-utca 6. sz.



Tövis-utca 6. sz.

Az igen tisztelt közönségnek szíves tudomására hozom, hogy üzlethelyisége-
met illetve műhelyemet a Tövis-u. 31.
sz. házból áthelyeztem az új vashíd
mellé a

Tövis-u. 6. sz.

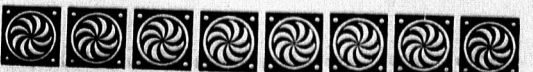
házba, és kérem az eddig belém helyezett bizalmukkal a jövőben is megtisztelni kegyeskedjenek.

Elvállalok minden a kocsigyártás szakmájába vágó u. m. kovács, kerékgyártó, nyerges és fényező munkálót, valamint butorkárpitozást is a lehető legolcsóbb árak mellett.

A legpontosabb kiszolgálásról biztosítom. Kérem becses pártfogásukat és vagyok

81 9-12

Polanek János.



NAGYENYED VÁROS KÖZÖNSÉGE

150 46-52

GŐZ, KÁD ÉS KŐ (MEDENCZE) FÜRDŐJE

Vasút-utca 4.

Vasút-utca 4.

Gőzfürdő.

Fürdőidő:

Férfiaknak: szerda, szombat és vasárnap reggel 6 órától délután 2-ig, csütörtökön reggel 6-tól d. u. 6-ig.

Nőknek: kedden és pénteken reggel 6 órától esti 6 óráig.

Árak:

Felnőtteknek . . . 1.20 kor.
Tanulóknak . . . 1.— kor.
Szülővel fürdő 12 éven aluli gyermekek után fejéenként 50 fillér fizetendő.

Kádfürdő.

Fürdőidő:

Az év mindenik szakában, a hét minden napján (hétfő kivételével) nők és férfiak reggeli 6 órától esti 6 óráig fürödhetnek.

Árak:

Az	1	2	3	4	5	6
számu kádakban						
Felnőtteknek	1.20 k.	2.—				
Tanulóknak	1.— k.	K.				
Szülőjükkal együtt fürdő gyermekeknek	50 f.	*				

*) Ezen díjért a szülőn kívül még három (12 évesnél kisebb) gyermek is fürödhetik.

Kő (medencze) fürdő

Fürdőidő:

Férfiaknak: szerda, szombat, vasárnap reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön délután 2 órától esti 6 óráig.

Nőknek: Kedd s péntek reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön reggel 6 órától délután 2 óráig.

Árak:

Mindenkinek, mindennap 25 fillér.

Modern és kényelmes berendezésű gőzkamra; tükör- és hűtő-medenczék; fényes berendezésű pihenő; massage, tyukszemvágó és fodrász; emelt és súlyszett porcellán-kádak; hideg és meleg, felső- és alsóvezetésű útó- és permetező-zuhanyok. A fürdő a város központján minden időjárás mellett gyalog is könnyen megközelíthető.

Gőz- vagy kádfürdőre előre megváltott 30 drb jegy ára 36 kor. helyett, 30 kor.



Aki legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot jártni óhajt,
fizesse elő

Az Ujság-ot!

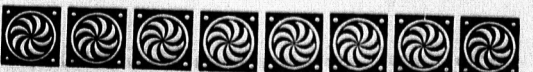
Előfizetési árak: Az Ujság teljedelme

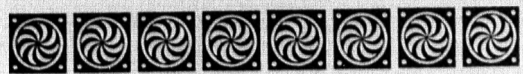
rendesen 28—32—36 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon 60—100 oldal.

Egész évre . . . K 28.—
Félére . . . „ 14.—
Negyedévre . . . „ 7.—
Egy hónapra . . . „ 2.40

Megrendelési cím:

Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54.





Hajdu Albert
kályhakészítő, Nagyenyed.
Raktár: Főter.
Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szives tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **kályharktárt** nyitottam.

Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányu igen szép kályháimat, melyeket a n. é. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákat a lehető legolcsóbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

101 12-52

Hajdu Albert.



Hegyi János
műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását s gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzesplők, motorok, szivattyúk és szivattyúskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan neozélfejú ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kivánság szerint átalakítok.

Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Beoses pártfogást kér

kiváló tisztelettel

52-104

HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye**FISCHER és TÁRSAI**

faiskolák és szőlőoltvány telepek

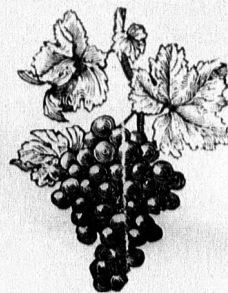
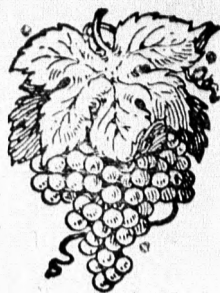
391,51-104

Nagyenyed

nemcsak kifogástalan

facsemetéket

hanem legjobb minőségű fajtiszta

**szőlőoltványokat**

is szállítanak. Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Talajvegyelemzéseket ingyen eszközölnek.

**Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.**

Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire.**Vásárol** és elad értékpapirokat.**Letétbe** elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.**Idegen** kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.**Váltókat** az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.**Allandó betétet** 5% kamatláb mellett fogad el.Nyitva áll
hétköznap
d. e. 9-12-ig,
d. u. 3-4-ig.Uzletfeleink
részére telefon
bevezetve
14. szám alatt.

Kitünő minőségű és legnagyobb szilárdságú

Portland- és Román-Cement

nagyban. és kicsinyben olcsó áron kapható:

Klemm Pálnál Nagyenyed Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.